Opłata pocztowa uiszczona gotówką

ŻYCIE GOSPODARCZE

Dwutygodnik poświęcony sprawom gospodarczym Polski Zachodniej

Organ Związku Fabrykantów Tow. zap. w Poznaniu.

NR. 8 **Poznań, dnia 15 kwietnia 1938** **ROK 17**

Wydawca: **Związek Fabrykantów Tow. zap. w Poznaniu**

ul. Rzeczypospolitej nr. 1 Telefon nr. 25-95

Wszystkim P. T. Członkom z okazji zbliżających się Świąt Wielkanocnych ślą tą drogą

Najserdeczniejsze Życzenia „Wesołego Alleluja"

Redakcja „Życia Gospodarczego", Prezydium i Biuro Związku Fabrykantów

W czwartek, dnia 28 kwietnia 1938 r. o godz. 17-tej odbędzie się na sali Izby Przemysłowo-Handlowej w Poznaniu przy ul. Mickiewicza 31

Doroczne Walne Zebranie

Związku Fabrykantów Tow. zap. w Poznaniu

na które P. T. Członków Związku w myśl art. 10 statutu zapraszam.

Na porządku obrad:

1. Zagajenie.
2. Przeczytanie protokółu z ostatniego Walnego Zebrania.
3. Sprawozdanie z czynności Związku za rok 1937.
4. Sprawozdanie kasowe Związku i organu pt. „Życie Gospodarcze".
5. Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej.
4. Przyjęcie bilansu i zatwierdzenie rachunku zysków i strat oraz udzielenie pokwitowania Zarządowi i Radzie.
7. Przedłożenie i zatwierdzenie budżetu na r. 1938.
8. Wybór członków Prezydium, Rady i Komisji Rewizyjnej w miejsce ustępujących.
9. Wolne głosy.

Zwracam uwagę, że w myśl art. 7 statutu Związku na Walnych Zebraniach członkowie indywidualni winni brać udział osobiście, firmy zaś i Związki przez pełnomocników.

(—) Fr. Maciejewski
prezes.

Taryfa składek za ubezpieczenie od wypadków.

Przypominamy, że w numerze 6 Życia Gospodarczego, na stronie 53 zamieściliśmy omówienie zasad obliczania składek od wypadków i chorób zawodowych, zgodnie z wydanym niedawno rozporządzeniem Ministra Opieki Społecznej.

W nawiązaniu do tego omówienia pragniemy podać, że Monitor Polski nr. 79, z dnia 6 kwietnia przynosi we formie zarządzenia Min. Op. Społ. taryfę składek za ubezpieczenie od wypadków w zatrudnieniu i chorób zawodowych.

Taryfa ta, opracowana przez Komisarza Zakładu Ubezpieczeń Społecznych składa się z dwuch części. Pierwsza z nich zawiera szereg zasad, jakimi ubezpieczalnie społeczne kierować się będą przy przydzielaniu poszczególnych zakładów do różnych kategorii i klas niebezpieczeństwa, a druga część stanowi systematyczny podział zakładów pracy na grupy i rodzaje (p. Życie nr. 6) z przydziałem do kategorii niebezpieczeństwa.

Wśród zasad ogólnych znajdujemy szereg powtórzeń z przytoczonego rozp. Min. Op. Społ., które było już na naszych łamach omawiane.

Pierwszym zadaniem przed obliczeniem stawki ubezpieczeniowej dla przedsiębiorstwa jest przydział każdego zakładu do właściwej grupy i podgrupy.

Jeżeli nastręcza to trudności, to takie „mieszane zakłady pracy" należy zaliczyć według przeciętnej uzyskanej z pomnożenia kategorii i klasy niebezpieczeństwa każdej z odrębnych (możliwych do określenia) części zakładu pracy, przez sumę rocznych zarobków jej (t.j. części zakładu) pracowników, a nakoniec podzielenie sumy uzyskanych dla poszczególnych części zakładu wyników przez ogólną sumę zarobków rocznych. W ten sposób obliczona liczba wskazuje właściwą dla zakładu klasę niebezpieczeństwa.

Procedurę powyższą omawia art. 6 i 10 taryfy.

Jeżeli przewidziany układ grup okaże się niewystarczającym dla przydziału danego zakładu, przydział zostanie dokonany przez indywidualną decyzję.

Szereg nowych kategorii niebezpieczeństwa (wymienionych poniżej za pomocą odpowiedniej cyfry i litery a) zostało utworzonych dla zakładów, prowadzących programową akcję bezpieczeństwa pracy. Zakłady te w tym wypadku normalnie zaliczane są do przeciętnej klasy niebezpieczeństwa w danej kategorii (p. tabelka, zamieszczona w nr. 6 Życia),jednakże istnieje dalsza możliwość uzyskania przydziału do korzystniejszej klasy.

Dla uzyskania podstawy do dokonania przydziału zakłady będą zobowiązane do wypełnienia odpowiednich znormalizowanych formularzy opisowych. W wypadku ich nienadesłania ubezpieczalnia społeczna lub ZUS będą się kierowały posiadanymi co do zakładu infor-

macjami, a ponadto mają zawsze możność sprawdzania prawdziwości i ścisłości wszystkiego przez dokonanie bezpośrednich badań w samym przedsiębiorstwie.

Pracodawca jest obowiązany donieść o każdej zmianie, która może wpłynąć na inną klasyfikację przedsiębiorstwa w ciągu dni 7 lub 10 (p. rozp. Min. Op. Społ. z 28. XII. 1933 Dz. Ust. poz. 818, § 29).

Przydziału zakładów do kategorii i klas niebezpieczeństwa dokonują ubezpieczalnie społeczne. Są one zobowiązane do wydania orzeczenia o nowym przydziale zakładu pracy:

a) jeżeli dany rodzaj zakładów pracy został nową taryfą odmiennie określony, lub zaliczony do innej kategorii lub klasy niebezpieczeństwa.

b) jeżeli pracodawca w ciągu trzech miesięcy od dnia wejścia w życie nowej taryfy zgłosi wniosek o zmianę zaliczenia zakładu pracy do kategorii lub klasy niebezpieczeństwa.

Mogą to samo uczynić ubezpieczalnie w innych wypadkach i wtedy nowe zaliczenie zyskuje moc od początku obowiązywania nowej taryfy, jeżeli zostało wydane w ciągu trzech miesięcy od wejścia w życie taryfy, lub jeżeli jest korzystne dla przedsiębiorstwa. W innym wypadku zaliczenie zyskuje moc od początku nowego miesiąca.

Taryfa składek obowiązuje na okres od 1 stycznia 1938 do 31 grudnia 1940.

Poniżej zamieszczamy szereg bardziej interesujących pozycyj z nowej taryfy, obrazujących zmiany w stosunku do taryfy uprzednio obowiązującej. Osobno wskazane są pozycje gdzie kategoria została podwyższona, osobno gdzie nastąpiło obniżenie kategorii.

Bliższych informacji co do wyżej omówionej sprawy udzieli biuro naszego Związku.

Poz.	Interesujące nas zawody pracy, które przydzielono do wyższej kategorji niebezpieczeństwa	Kat. niebezp.	Średnia klasa niebezp.
9	Ścinanie drzewa wykonywane we własnych lasach przez gospodarstwa leśne itd.	XIII	104
9a	Ścinanie drzewa jak w poz. 9 wykonywane przy akcji bezp. pracy. Z. U. S.	XII	88
25	Zbieranie piasku i zwiru.	VII	32
31	Młotownie, walcownie, tłoczalnie itd.	VIII	40
36	Wytwórnie wyrobów miedzianych, mosiężnych, bronzowych itd.	VIII	40
44	Wytwórnie, montownie i warsztaty naprawy pojazdów mechanicznych itd.	VI	24
53	Wytwórnie noży, kos, sierpów itd.	VI	24
68	Nieorganiczny przemysł chemiczny i elektrotechniczny itd.	VI	24
69	Chemiczna przeróbka fosforytów itp. surowców na nawozy fosforowe	VII	32
78	Wyrób olejów roślinnych	VIII	40
79a	Wyrób sztucznych mas plastycznych itd.	V	20
80	Przeróbka ropy naftowej, wosku ziemnego, łupków bitumicznych	VI	24
81	Chemiczna przeróbka smoły pogazowej	VI	24
83	Gazownie wytwarzające gazy palne i produkty uboczne itd.	V	20
99	Huty szkła itd.	III	12
103	Wytwórnie wyrobów betonowych, sztucznych kamieni itd.	VI	24
108	Samoistne wytwórnie wełny ponownej itd.	VIII	40
112	Przędzalnie samoistne wełny zgrzebnej i wełny ponownej przeróbkowej	VII	32
117a	Samoistny wyrób wateliny	VI	24
121	Wyrób kobierców itd.	III	12
123	Wyrób wojłoku, sukna filcowego, i filcowych stożków kapeluszowych	IV	16
129	Wykończalnie samoistne lub łącznie z bielnikiem, farbiarnią, drukarnią itd.	V	20
133	Samoistny wyrób celulozy	VIII	40
136	Wyrób tutek do papierosów itd.	III	12
142	Zakłady graficzne jak w poz. 141 — bez użycia maszyn o napędzie mechanicznym	II	8
145	Garbarnie mechaniczne	VII	32
153	Ścinanie drzewa wykonywane w sposób przemysłowohandlowy itd.	XIII	104
153a	Ścinanie drzewa jak w poz. 153 wykonywane przy akcji bezpieczeństwa pracy Z. U. S.	XII	88
165	Wytwórnie wyrobów szczotkarskich, koszykarskich itd.	III	12
173	Browary z ewent. rozlewem piwa	VII	32
176	Wyrób wody sodowej, sztucznych wód mineralnych itd.	IX	48
178	Cukrownie jak w poz. 177 wraz z rafineriami cukru oraz samoistne rafinerie cukru	VI	24
193	Wyrób lub naprawa bielizny, obuwia itd.	III	12
200	Pralnie chemiczne ewent. połączone z farbiarnią	V	20
212	Roboty drenarskie i melioracyjne jako samoistne przedsiębiorstwo	III	12
213	Budownictwo lądowe z wyłączeniem budownictwa drewnianego	IX	48
215	Krycie dachów różnymi materiałami itd.	XIII	104
216	Wykonywanie na budowlach wszelkich robót malarskich itp.	VIII	40
218	Samoistne wykonywanie robót ciesielskich, wykonywanie budowli drewnianych	XI	72
220	Wykonywanie wszelkiego rodzaju robót szklarskich jako prace samoistne	IV	16
224a	Budowa i przebudowa sieci elektrycznych, telefonicznych, telegraficznych itp.	VIII	40
253	Przedsiębiorstwa żeglugi śródlądowej, holowanie za pomocą statków	VIII	40

Poz.	Interesujące nas zawody pracy, które przydzielono do wyższej kategorji niebezpieczeństwa	Kat. niebezp.	Średnia klasa niebezp.
260a	Samoistne ładowanie i wyładowywanie towarów i materiału, przetaczanie wagonów	X	60
262b	Przedsiębiorstwa eksploatacji telefonów z czynnościami pomocniczymi	VI	24
263a	Przedsiębiorstwa handlu hurtowego, hurtowo-detalicznego i detelicznego itd.	IV	16
277	Kawiarnie, cukiernie, hotele, pensjonaty, domy sierót, noclegi itd.	II	8
283	Kinoteatry	III	12
290	Zakłady kąpielowe, łaźnie itd.	III	12
291	Szpitale, sanatoria itd.	II	8
294	Ochrona mienia, przechowywanie odzieży i zagażu itd.	IV	16

Pozycje interesujących nas zakładów pracy, których kategorię niebezpieczeństwa obniżono.

Pozycja	Kateg. niebez.	Średnia klasa niebez.	Pozycja	Kateg. niebez.	Średnia klasa niebez.
23	IX	72	223	V	20
33	IV	16	226	VI	24
34	IV	16	226a	V	20
35	V	20	227	V	20
39	V	20	230a	V	20
41	VII	32	231	VI	24
57	V	20	232	VII	32
58	III	12	233	IX	48
64	III	12	233a	III	12
70	VII	32	236	VI	24
76	III	12	238	VII	32
84	VII	32	239	X	60
85	V	20	259	X	60
91	IV	16	261	VI	24
92	IX	48	261a	VI	16
139	IV	16	262	III	12
158	VIII	40	262a	III	12
168	VII	32	267	V	20
169	IX	48	268	VII	32
177	V	20	270	VII	32
179	V	20	271	VII	32
185	III	12	282	I	4
188a	V	20	287	V	20
206a	XI	48			

Sytuacja gospodarcza Polski.

Bank Gospodarstwa Krajowego w następujący sposób charakteryzuje sytuację gospodarczą Polski w lutym r. b.:

Korzystne warunki atmosferyczne pozwoliły na wczesne objęcie w roku bieżącym robót publicznych, prac budowlanych i inwestycyj, dzięki czemu już w drugiej połowie lutego stan zatrudnionych zaczął wzrastać, przyczyniając się do spadku liczby bezrobotnych. Przemysł przystąpił częściowo do zwiększonej produkcji sezonowej, jednocześnie, w związku ze zbliżającym się sezonem sprzedaży wiosennej, zaznaczył się wzrost obrotów w handlu hurtowym. Ze względu jednak na dużą płynność przedsiębiorstw i dobrą wypłacalność nie wywołało to silniejszego napięcia zapotrzebowania kredytowego, które występowało w zwiększonych rozmiarach tylko w ośrodkach przemysłu włókienniczego. W tych warunkach rynek pieniężny odznaczał się nadal dużą płynnością, do której przyczyniał się znaczniejszy przyrost wkładów w instytucjach finansowych. Pozwoliło to również na utrzymanie korzystnego stanu rynku lokacyjnego, który wykazał dalszą poprawę kursów papierów wartościowych. W okresie ostatnich wydarzeń w polityce międzynarodowej wystąpiło w połowie marca krótkotrwałe zaniepokojenie, które wywołało niewielki przejściowy odpływ wkładów zlokalizowanych w trzech ośrodkach miejskich: Warszawie, Lwowie i Łodzi. Po kilku dniach nastąpiło całkowite uspokojenie.

Na wzrost produkcji przemysłowej złożyło się przede wszystkim silne zatrudnienie fabryk włókienniczych i odzieżowych, które w lutym przystąpiły w pełni do wytwórczości na sezon wiosenno-letni. Znaczną poprawę zbytu wykazał zwłaszcza przemysł bawełniany. Zwiększony ruch panował również w gałęziach przemysłowych inwestycyjnych, które rozszerzyły wytwórczość, względnie podjęły przygotowania do rozpoczynającej się produkcji sezonowej. Dotyczy to zwłaszcza hutnictwa, przemysłu metalowego oraz drzewnego. W przemyśle chemicznym nastąpiło ożywienie w dziale nawozów sztucznych oraz wyrobów dla przemysłu włókienniczego. Górnictwo węglowe pracowało nieco słabiej ze względu na malejący zwykle w tym okresie zbyt węgla, który jednak zarówno w kraju jak i na rynkach zagranicznych utrzymywał się powyżej rozmiarów zeszłorocznych. Zmniejszyło się również wydobycie ropy naftowej oraz wytwórczość przetworów, wskutek czego wywóz produktów naftowych maleje.

Sytuacja na rynkach zbożowych tak zagranicą jak i w Polsce nacechowana była słabszą tendencją cen. Obroty zbożem na rynku wewnętrznym nieco się ożywiły, eksport ziemiopłodów pozostał ograniczony. Wywóz artykułów hodowlanych natomiast stanowi jedną z najważniejszych pozycyj naszego eksportu.

Ogólna jednak wartość wywozu była w lutym mniejsza, podczas gdy przywóz towarów się zwiększył; w wyniku saldo bierne bilansu handlowego z zagranicą wzrosło.

Opublikowanie ustawy skarbowej na rok 1938-39.

W Dz. U. R. P. Nr. 20 z dn. 30 marca rb. opublikowana została ustawa skarbowa z dn. 29 marca 1938 r. na okres od kwietnia 1938 r. do 31 marca 1939 r. wraz z załączonym do niej budżetem na rok budżetowy 1938/39.

Ustawa upoważnia rząd do czynienia: a) wydatków administracji zwyczajnych do kwoty 2.430.661.350 zł, nadzwyczajnych — do kwoty 37.764.470 zł, b) wydatków na dopłaty ze skarbu do przedsiębiorstw i zakładów państwowych do kwoty 6.509.200 zł, razem do

kwoty 2.474.935.020 zł, zgodnie z załączonym budżetem na okres od 1 kwietnia 1938 r. do 31 marca 1939 r. (rok budżetowy 1938/39).

Na pokrycie wyżej wymienionych wydatków służą dochody zwyczajne w kwocie 2.348.289.535 zł, nadzwyczajne — w kwocie 126.840.000 zł, razem w kwocie 2.475.129.535 zł, a w szczególności: a) dochody administracji w kwocie 1. 645.270.485 zł, b) wpłaty do skarbu przedsiębiorstw i zakładów państwowych w kwocie 137.652.050 zł c) wpłaty do skarbu monopolów państwowych w kwocie 692.207.000 zł.

Art. 12 ustawy zawiera postanowienia, dotyczące specjalnego podatku od wynagrodzeń, wypłacanych z funduszów publicznych. Na podstawie tych postanowień przedłuża się do 31 marca 1939 r. pobór specjalnego podatku od wynagrodzeń, wypłacanych z funduszów publicznych, według skal, obniżonych w porównaniu ze skalami dotychczas obowiązującymi. Związki samorządu terytorialnego, związki międzykomunalne oraz przedsiębiorstwa, banki, zakłady i instytucje tych związków, Związek Rewizyjny Samorządu Terytorialnego, komunalne kasy oszczędności i banki komunalne mogą, działając zgodnie z ustawą o finansach komunalnych, nie pobierać podatku specjalnego od wynagrodzeń, wypłacanych ze swoich funduszów.

Ustawa weszła w życie z dniem 1 kwietnia 1938 r.

Właściwie pojęta walka z bezrobociem.

W odpadkach wszelkiego rodzaju spoczywają wielkie wartości. Zrozumieli to Niemcy, przeprowadzając na wielką skalę zbieranie i segregowanie odpadków, by następnie wyzyskać je dla celów przetwórczych. W Polsce ta dziedzina jest w zupełności zaniedbana. Zdając sobie sprawę z możliwości, jakie przedstawia należyte zorganizowanie zbiorów odpadków oraz ich dalsza sprzedaż, Komisja Przemysłowo - Handlowa przy Wojewódzkim Komitecie do Walki z Bezrobociem w Poznaniu przystąpiła do powołania do życia spółdzielni pod nazwą „Ekonomia“, która będzie zajmować się skupem i zbytem odpadków wszelkiego rodzaju.

Ponieważ działalność tej spółdzielni wymagać będzie szerokiej organizacji i dużej ilości pracowników, przeto znajdą w niej zatrudnienie bezrobotni w poważniejszej ilości. Tak pojęta walka z bezrobociem zasługuje na uznanie i stanowi doskonały przykład do naśladowania.

Skarb. - Finanse

Księgowanie na rachunkach cudzoziemców.

Osoby fizyczne lub prawne, mające miejsce zamieszkania lub siedzibę w kraju, mogą — zgodnie z postanowieniami par. 14 (2) rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 24. VII. 1936 r. — prowadzić rachunki cudzoziemców, z którymi mają rozliczenie pieniężne z obrotów towarowych lub z innych tytułów. Księgowanie nie może prowadzić do kompensaty należności wzajemnych, jeżeli na ich skompensowanie nie uzyskano zezwolenia.

W związku z powyższem nie wymagają zezwoleń Komisji Dewizowej uznania rachunków cudzoziemców, będących udziałowcami krajowych spółek handlowych, za zysk bilansowy, lub obciążenia za stratę bilansową, uznanie lub obciążenie za odsetki od rachunków bieżących, jak również przeniesienia z jednego rachunku na inny rachunek tego samego udziałowca zagranicznego, z tym, że księgowanie — jak wyżej podano — nie może prowadzić do kompensaty należności wzajemnych.

Natomiast obciążenie tych rachunków sumami, podjętymi na opłacenie podatków państwowych lub komunalnych, jak również przeniesienia z rachunku jednego udziałowca zagranicznego na rachunek innego udziałowca zagranicznego wymagają uprzedniego zezwolenia Komisji Dewizowej na wypłatę w kraju z polecenia cudzoziemca, bądź na postawienie mu do dyspozycji środków płatniczych.

O wymagane zezwolenia należy ubiegać się, występując do Komisji Dewizowej z wnioskami na urzędowych formularzach, złożonych za pośrednictwem dowolnie obranego banku dewizowego.

Zwalnianie od podatku cukru, przeznaczonego do wyrobu win owocowych.

W związku z postanowieniami art. 5 ust. 3 rozporządzenia Prezydenta Rzplitej z dn. 13/IX 1927 r. o opodatkowaniu cukru („Dz. Ust. R. P.“ Nr. 81, poz. 700) w brzmieniu rozporządzenia Prezydenta Rzplitej z d. 23/VIII 1932 r. („Dz.Ust. R. P.“ Nr. 74, poz. 665) i z dn. 28/XII 1934 r. („Dz. Ust. R. P.“ Nr. 110, poz. 976) w sprawie zwalniania od podatku cukru, przeznaczonego do produkcji przemysłowej artykułów spożywczych, podlegających z mocy innych przepisów podatkom spożywczym — Ministerstwo Skarbu zarządziło okólnikiem z dn. 28/II 1938 r. L. D. VI. 1135/3/38 co następuje: 1)zwolnienie cukru od podatku spożywczego może mieć miejsce tylko w odniesieniu do wyrobu win owocowych; 2)zwolnienie cukru od podatku mogą otrzymać tylko przedsiębiorstwa, zasługujące na bezwzględne zaufanie, nie zalegające z żadnymi podatkami pośrednimi czy bezpośrednimi; 3) wspomniane zwolnienia mogą być wydawane tylko w odniesieniu do wytwórni o znaczniejszych rozmiarach wyrobu; jako takie przyjmuje się wytwórnie, których ogólna produkcja napojów winnych przekracza w jednym z ostatnich 3 lat kalendarzowych co najmniej 120 hl; 4) poszczególne sprawy należy załatwiać w porozumieniu z wojewódzką władzą administracji ogólnej; 5) każde zwolnienie może być wydawane tylko na jeden rok kalendarzowy na ściśle określoną ilość cukru, uzasadnioną rzeczywistą potrzebą wytwórni; 6) nowopowstające wytwórnie nie mogą korzystać ze zwolnień, o ile nie wykażą się conajmniej jednorocznym pełnym okresem pracy; 7) dotychczas wydane zwolnienia winny być poddane rewizji; w wypadku, gdyby nie odpowiadały powyższym warunkom, mają być bezwłocznie odwołane.

„Kolonie wzbogacają narody”

Obligacje 4% Pożyczki Konsolidacyjnej jako kaucje i wadia.

Jak wiadomo obligacje 4% Pożyczki konsolidacyjnej mogą być składane jako kaucje i wadia (p. „Życie“ nr. 1).

Ministerstwo Skarbu nie stawia przeszkód w przyjmowaniu powyższych obligacyj, jeżeli są one, przy sposobności konwersji, pozbawione nie zapadłych bieżących kuponów.

Urzędy Skarbowe i celne nie powinny w takich wypadkach żądać od deponentów gotówkowej dopłaty równowartości brakujących kuponów, ani przedłożenia dowodów , iż obligacje zostały pozbawione dwóch kuponów przy okazji konwersji.

Powyższy tryb przyjmowania obligacji nie ma zastosowania przy uiszczeniu należności podatkowych papierami wartościowymi. (ok. M. S. Dz. Urz. Nr. 3 poz. 73).

Ustalanie podstaw wymiaru po wyroku kasacyjnym.

Okólnikiem L. D. V. 1509/2/38 Ministerstwo Skarbu podało do wiadomości podległym organom wyciąg z wyroku N.T.A. z 17. 12. 37 (l. rej. 2305/36 i 3576/36). Zgodnie z powyższym wyrokiem trafny jest zarzut skargi, że orzeczeniem z 17 lutego 1936 nie mogła władza pozwana odmówić skarżącemu ulgi z tytułu nowej budowy przy wymiarze podatku dochodowego na rok 1931, skoro ulgi takie zostały skarżącemu już przyznane orzeczeniem z 12 kwietnia 1932, uchylonym na skutek jego skargi, wyrokiem N. T. A. z powodu wadliwości postępowania w kwestii wymiaru ulgi. Kwestia samego prawa do ulg za 1931 r. nie była urzedmiotem sporu przed N. T. A. Według zaś judykatury N. T. A., w szczególności według tezy wyroku z 18 września 1931 l. rej. 2299/29, na który skarżący słusznie się powołuje, wyrok kasacyjny, korzystny dla strony, nie może prowadzić do pogorszenia sytuacji prawnej tejże strony w kwestii, która nie była przedmiotem sporu przed N. T. A. Skoro zatem orzeczeniem z 12 kwietnia 1932 zostały skarżącemu już przyznane ulgi za 1931 r., to w myśl powyższej zasady prawnej nie mogły mu one być odebrane nowym orzeczeniem wydanym wskutek korzystnego dla niego wyroku N. T. A. w sprawie nie dotyczącej wcale kwestii, za jakie lata ulgi te należało przyznać.

Zryczałtowany podatek przemysłowy od obrotu.

Dziennik Ustaw z dnia 7 kwietnia rb. przynosi rozporządzenie ministra Skarbu, dotyczące zryczałtowania podatku przemysłowego od obrotu dla drobnych przedsiębiorstw na r. 1938. Od przedsiębiorstw opłacających w latach podatkowych 1936 i 1937 zryczałtowany podatek przemysłowy od obrotu pobrany będzie w roku podatkowym 1938 w formie ryczałtu, w kwotach ustalonych na jeden rok podatkowy.

Od opłacenia podatku tego wyłączono przedsiębiorstwa te, które zostały lub zostaną przejęte przez spółki akcyjne, spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, spółdzielnie itd. Następnie te przedsiębiorstwa, których obrót za rok podatkowy 1936 lub 1937, po wyłączeniu obrotów artykułami podlegającymi scalonemu podatkowi przemysłowemu, przewyższał kwotę 50 tys. złotych. Również wyłączone są od opłacania zryczałtowanego podatku przedsiębiorstwa, które w terminie do 1 maja rb. złożą właściwemu urzędowi skarbowemu wniosek o wyłączenie ich od opłaty zryczałtowanego podatku. Zryczałtowany podatek przemysłowy od obrotu na rok podatkowy 1938 płatny jest w czterech równych ratach: do 15 czerwca, 15 września, 15 listopada rb. i do 15 lutego 1939 roku.

Ulgi podatkowe dla nowonabywców pojazdów mechanicznych.

Dnia 25 marca Sejm uchwalił następujące ulgi dla nowonabywców pojazdów mechanicznych:

1. Skasowano granicę 12.000 zł jako cenę wozu, do której ulga była stosowana;
2. rozciągnięto ulgi na nabywców wszelkiego rodzaju pojazdów mechanicznych (dotychczas ulga była stosowana przy kupnie pojazdów osobowych);
3. unormowano jednolicie ulgę podatkową w wysokości 20% bez względu na cenę kupna pojazdu mechanicznego oraz wysokości płaconego podatku dochodowego przez nabywcę;
4. umożliwiono wykorzystanie ulgi w ciągu 2 lat.

Przy kupnie zatem np. samochodu „Opel Olympia“, którego cena wynosi 6.200,— zł ulga podatkowa stanowi 1.240,— zł. Nabywca samochodu płacąc np. 80,— zł miesięcznie podatku dochodowego otrzyma zwrot 1.240,— zł po efektywnie wpłaconym podatku dochodowym na przestrzeni 15 i ½ miesięcy (80,— zł razy 15,5 = 1.240,— zł). Sprowadza się zatem do tego, że faktyczna cena pojazdów mechanicznych została obniżona o 20%.

Jeżeli przy każdej tranzakcji kupna samochodu Skarb Państwa otrzymuje + 40% ogólnej sumy obecnie więc zredukował swe dochody z tego tytułu do 50%, co niewątpliwie zostanie wyrównane przez zwiększenie się ilości sprzedaży pojazdów mechanicznych, napływu opłat fiskalnych od nowozarejestrowanych pojazdów mechanicznych, zwiększeniu się konsumpcji materiałów pędnych, opłat celnych (opony i części zamienne) itd.

Kalendarzyk podatkowy.

W kwietniu są płatne:

1) do dnia 5 kwienia — podatek od energii elektrycznej, pobranej przez sprzedawcę energii w czasie od 16 do 31 marca 1938 r.; do 20 kwietnia — tenże podatek, pobrany w czasie od 1 do 15 kwienia 1938 r.;

2) do dnia 7 kwietnia — podatek dochodowy od uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzień za najemną pracę, wypłaconych przez służbodawcę w marcu 1938 r.;

3) do dnia 15 kwietnia — I rata (półroczna) podatku dochodowego od uposażeń z tytułu różnicy, wynikającej z kumulacji uposażeń otrzymanych w 1937 r.;

4) do dnia 25 kwietnia — zaliczka miesięczna na podatek przemysłowy od obrotu za r. 1938 w wysokości podatku przypadającego od obrotu osiągniętego w marcu 1938 r., przez wszystkie przedsiębiorstwa obowiązane do publicznego ogłaszania sprawozdań o swych obrotach lub do składania sprawozdań do zatwierdzenia, a z innych przedsiębiorstw — przez przedsiębiorstwa handlowe I i II kategorii oraz przemysłowe I—V kategorii, prowadzące prawidłowe księgi handlowe;

5) do dnia 25 kwietnia — zaliczka kwartalna (za I kwartał) na podatek przemysłowy od obrotu osiągniętego w ubiegłym kwartale (m-ce styczeń, luty i marzec r. b.) — przez przedsiębiorstwa niewymienione wyżej w p. 4) a prowadzące prawidłowe księgi handlowe;

6) do dnia 30 kwietnia — I rata (półroczna) podatku gruntowego za 1938 rok;

7) do dnia 30 kwietnia — I rata (półroczna) podatku od lokali za 1938 r.;

8) do dnia 1 maja — przedpłata na podatek dochodowy na rok podatkowy 1938 — przez osoby prawne, w wysokości połowy podatku, jaki przypada od zeznanego dochodu.

Ponadto płatne są w kwietniu zaległości odroczone lub rozłożone na raty, z terminem płatności w tym miesiącu oraz podatki, na które płatnicy otrzymali nakazy płatnicze z terminem płatności również w kwietniu 1938 r.

Sprawy socjalne.

Czasowe przedłużenie obniżenia składek za ubezpieczenie społeczne.

W poprzednich numerach mieliśmy możność informowania o przebiegu sprawy przedłużenia czasowego obniżenia składek za ubezpieczenia społeczne.

W rezultacie Sejm i Senat przyjął rządowy projekt ustawy o przedłużeniu czasowego obniżenia składek za ubezpieczenia społeczne. Tekst wspomnianej ustawy jest następujący:

Art. 1. Obniżkę składek za ubezpieczenie emerytalne robotników i pracowników umysłowych wprowadzoną art. 1 dekretu Prezydenta Rzpl. z 14 stycznia 1936 r. o czasowym obniżeniu składek za ubezpieczenie emerytalne robotników i pracowników umysłowych oraz za ubezpieczenie od wypadków i chorób zawodowych (Dz. U. R. P. Nr. 3 poz. 24) utrzymuje się w mocy na okres od dnia 1 kwietnia 1938 r. do dnia 31 marca 1939 r.

Art. 2. Zawarte w art. 2 dekretu z dnia 14 stycznia 1936 r. (dz. U. R. P. Nr. 3, poz. 24) upoważnienie Ministra Opieki Społecznej do obniżenia składek za ubezpieczenie od wypadków i chorób zawodowych przedłuża się na okres ubezpieczenia od dnia 1 stycznia 38 r. do dnia 31 marca 1939 r.

Art. 3. Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Ministrowi Opieki Społecznej.

Art. 4. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Odwołanie od wymiaru składek na ubezpieczenie socjalne.

Pracodawca może w ciągu miesiąca od otrzymania rachunku lub zawiadomienia o wymiarze składek żądać od Ubezpieczalni sprostowania wymierzonej przez tę Ubezpieczalnię kwoty składkowej, jeżeli udowodni, że wymiar jej nie jest zgodny z rzeczywistymi zarobkami, bądź z obowiązującymi przepisami. W razie powstania sporu w tej sprawie między Ubezpieczalnią Społeczną a pracodawcą, Ubezpieczalnia wydaje orzeczenie, w którym wskazuje prawne środki odwoławcze.

Po upływie powyższego terminu tj. jednego miesiąca od daty otrzymania rachunku lub zawiadomienia, pracodawca traci prawo żądania sprostowania wymiaru składek.

Kodeks Bezpieczeństwa Pracy.

Znaczną trudnością tak dla władz inspekcyjnych, jak i dla przemysłu jest chaos, panujący w dziedzinie polskiego ustawodawstwa w dziedzinie bezpieczeństwa pracy. Obowiązuje tu do dziś znaczna ilość rozporządzeń zaborczych, nieraz wydanych jeszcze w ubiegłym wieku.

Ostatnio Ministerstwo Opieki Społecznej i Ministerstwo Przemysłu i Handlu opracowały, w porozumieniem ze samorządem gospodarczym, projekt nowego rozporządzenia o bezpieczeństwie pracy. Rozporządzenie to ma mieć charakter kodyfikacyjny, nie ma natomiast naogół wprowadzać nowych przepisów, któreby nie były znane w ustawach dotychczasowych. Rozporządzenie kładzie nacisk na konieczność zaznajamiania pracowników z grożącym im niebezpieczeństwami, oraz środkami zabezpieczającymi.

Szereg dalszych, szczegółów przepisów, mówi m. i. o maksymalnej ciepłocie i wilgoci miejsca pracy, o urządzeniach ochronnych przy pracy, o wadze maksymalnej ciężarów, jakie może przenosić 1 człowiek, o badaniu lekarskim przed przyjęciem i czasie trwania stosunku pracy itp.

Niewątpliwą zachętą dla przedsiębiorstw w kierunku stosowania zasad ochronnych będzie możność uzyskania na tej drodze zaliczenia zakładu do korzystniejszej klasy niebezpieczeństwa i wydatne przez to obniżenie składek. (pisaliśmy o tym na str. 53).

Handel zagraniczny.

W sprawie regulowania należności za sprowadzone do Polski towary.

W związku z instrukcją Ministerstwa Przemysłu i Handlu z dnia 25. XI. 1937 r. w sprawie czynności Izb Przemysłowo-Handlowych wykonywanych w związku z okólnikiem Komisji Dewizowej Nr. 14, Ministerstwo Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Komisją Dewizową podało do wiadomości i wykonania następujące wyjaśnienie:

I. Przekroczenie ceny przeciętnej wynikającej z pozwolenia przywozu nie wymaga poświadczenia ceny fakturowej w przypadkach:

a) gdy różnica cen przeciętnych nie przekracza 2%, a wysokość wynikającej stąd różnicy wartości nie przekracza sumy zł 100,— na jedno pozwolenie przywozu, które może być o tę kwotę przekroczone,

b) gdy ogólna wartość pozwolenia przywozu nie jest przekroczona i

aa) towar clony jest brutto za netto (wówczas w kwicie celnym waga wymieniona w rubryce „waga wymiarowa" jest identyczna z wagą podaną w rubryce „waga brutto") i cena fakturowa przeliczona na jednostkę wagi brutto podanej w tejże fakturze nie przekracza ceny wynikającej z pozwolenia przywozu,

bb) gdy sprowadza się z zagranicy płatne za sztukę maszyny, części maszyn lub narzędzia, o ile ilość sprowadzonych sztuk, stwierdzona na podstawie kwitu celnego, zgadza się z ilością wyszczególnioną w fakturze i towar odpowiada zamówieniu.

II. Poświadczenia cen nie są wymaganę przy towarach sprowadzanych na podstawie ulgi celnej lub zwol-

nienia od cła (okólnik Nr. 14 Dział V część A pkt. 1 c), jeżeli należność za towar nie przekracza równowartości zł 100,—.

III. Zaświadczenia uprawniające do ubiegania się o przekaz przez osobę trzecią (okólnik Komisji Dewizowej Nr. 14 Dział V część A ust. 3) mogą być wydawane również wówczas, gdy towar nieprzyjęty przez odbiorcę został już po ocleniu na podstawie pozwolenia przywozu tegoż odbiorcy sprzedany przez dostawcę innemu importerowi krajowemu.

Salda obrotów polsko-niemieckich.

Gdy clearing towarowy polsko - niemiecki r. 1936 zbalansował się prawie zupełnie na poziomie 142 miliony zł, to za r. 1937 wywóz z Polski do Niemiec wykazuje cyfrową wartość 167,5 miliona zł, podczas gdy przywóz Polski z Niemiec wykazuje cyfrą przeszło 182 miliony złotych. Z tego wynikałoby pozornie, że w Polsce powstają zamrożenia należności niemieckich z eksportu towarów do Polski. Tak jednak nie jest, gdyż wyższa cyfra importu polskiego z Niemiec wynika z odmrożeń należności kolejowych polskich w Niemczech. Powyższa różnica pokrywa się prawie z cyfrą wzrostu przywozu maszyn i aparatów z Niemiec, który to przywóz, ze względu na polski ruch inwestycyjny, wzrósł za 34,5 miliona w r. 1936 na 57.5 miliona w r. 1937. Podobne zjawisko wystąpi zapewne jeszcze w roku 1938.

Kontyngenty.

Lista kontyngentów, przyznanych przez Polskę na przywóz z Francji i Algieru na drugi kwartał 1938 r. — są do przejrzenia w Biurze Związku Fabrykantów.

Statystyka celna.

Okólnikiem L. D. IV. 3582/3/38 Ministerstwo Skarbu wyjaśniło sprawę stosowania p. 1 § 2 rozporządzenia z dnia 11 kwietnia 1930 r. o statystyce celnej. W myśl tego przepisu obowiązkowi zgłoszenia statystycznego nie podlegają zarówno w przywozie jak i wywozie, towary i przedmioty w ilości poniżej 250 gr. nie podlegających ocleniu. Celem ujednostajnienia postępowania urzędów celnych przy stosowaniu powyższego przepisu Ministerstwo Skarbu wyjaśniło, że ustalona cytowanym rozporządzeniem górna granica ilości towarów wolnych od cła, które nie podlegają zgłoszeniu statystycznemu, dotyczy ilości towarów każdego gatunku z osobna, a nie łącznej ilości towarów dwu lub więcej gatunkowych, zawartej w jednej przesyłce.

Ważność pozwolenia przywozu w wypadku zmiany taryfikacji towaru.

W myśl postanowienia § 227 p. I. przepisów wykonawczych do prawa celnego (Dz. U. R. P. Nr. 90/1934 poz. 820), w przypadkach zgłoszenia przez stronę zażalenia na orzeczenie komisji taryfowej Urzędu Celnego i przekazania przez Urząd Celny tego zażalenia Ministerstwu Skarbu do rozstrzygnięcia, strona ma prawo podjąć towar nie oczekując decyzji Ministerstwa Skarbu, po uiszczeniu należności celnej według orzeczenia komisji i zadość uczynieniu wszystkim obowiązującym przy odprawie celnej przepisom.

Wobec powstałych wątpliwości, Ministerstwo Skarbu w okólniku z dn. 11. III. 1938 r. (L. D. IV. 4796/1/38 Dz. Urz. Min. Sk. Nr. 8) wyjaśniło, iż w razie nadejścia w tych przypadkach orzeczenia Ministerstwa Skarbu, przydzielającego towar do odmiennej pozycji taryfy celnej od ustalonej przez komisję taryfową, już po wydaniu towaru do wolnego obrotu w trybie § 227 p. I lit. „g" przepisów wykonawczych do prawa celnego, urząd celny nie powinien żądać od strony przedstawienia nowego pozwolenia przywozu odpowiednio dostosowanego do zmienionej taryfikacji towaru, gdyż żądanie to nie znajduje uzasadnienia w obowiązujących przepisach celnych.

Natomiast w przypadkach otrzymania przez urząd celny orzeczenia Ministerstwa Skarbu w czasie, gdy towar znajduje się jeszcze pod dozorem celnym, oclenie tego towaru i wydanie do wolnego obrotu może nastąpić dopiero po przedstawieniu przez stronę właściwego pozwolenia przywozu, t. j. zgodnego pod względem taryfikacji towaru z orzeczeniem Ministerstwa Skarbu.

(GSI).

Zmiany w handlu zagranicznym Polski w ostatnich latach.

Zmiany w imporcie Polski w ostatnich trzech latach wyrażają się w następujący sposób:

W r. 1935 przywieźliśmy na sumę 861.000.000 zł, w roku 1936 — 1.003.000.000 zł, w roku 1937 — 1.255.000.000 zł.

Badanie poszczególnych pozycyj wskazuje, że wzrost surowców i środków produkcji jest silniejszy niż innych pozycyj. Jeżeli bowiem w latach 1933, 1934 i 1935 udział surowców wraz z maszynami wyniósł 68%, 71,3% i 72,6% ogólnego przywozu, to w r. 1936 — 75,9%, a w r. 1937 — 76,5%.

Jeżeli chodzi o eksport, to stosunki na tym terenie przedstawiały się, jak następuje:

W r. 1935 wywieźliśmy na sumę 925.000.000 zł. w roku 1936 — 1.026.000.000 zł, w roku 1937 — 1.195.000.000 zł.

Charakterystyczną przy tym jest korzystna ewolucja jakościowa naszego eksportu, o której świadczy wzrost przeciętnej wartości 1 tony wywożonych towarów po wyłączeniu węgla. Wartość ta wynosiła: w r. 1935 — 175 zł, w r. 1936 — 195 zł, a w r. 1937 — 254 zł.

Transport.

Zmiany w klasyfikacji towarowej P. K. P.

Ponieważ pozycja 1201 Klasyfikacji towarów była zatytułowana: „Produkty wielkich pieców", wymienione w punktach a) oraz b) stopy żelazne mogły pochodzić tylko z hut żelaznych.

Z dniem 15. II. 1938 r. tytuł pozycji 1201 K. t. został zmieniony na: „Surówka żelazna i stopy żelezne". Dzięki tej zmianie, nie tylko huty, ale i zakłady metalurgiczne, odlewnie i zakłady metalurgiczno-chemiczne, produkujące stopy żelazne, będą miały bezsporne prawo korzystać z ylas taryfowych w tej pozycji wskazanych oraz z taryf specjalnych, przewidujących ulgi na towary z poz. 1201 K. t.

Doładunek i odładunek towarów.

W myśl brzmienia § 98 Części IB Taryfy Towarowej, postanowienia o częściowym odładunku lub wyładunku towaru stosowane być mogły tylko w odniesieniu do kilku towarów, wymienionych w załączniku XIV do tejże taryfy.

Z dniem 1. III. 1938 r. załącznik ten został skreślony i przepisy o doładunku lub odładunku (w obrocie wewnętrznym) stosowane być mogą do wszystkich przewożowych towarów w przesyłkach wagonowych.

Targi i Wystawy.

Walka o klienta.

W życiu gospodarczym wre ciągła walka o klienta. Przejawia się ona w różnej formie. Niektóre przedsiębiorstwa przeprowadzają kosztowne kampanie propagandowe na rzecz swych wytworów, operują na szeroką skalę sugestią. Wmawiają w konsumenta na drodze licznych ogłoszeń prasowych, iż wytwór „X" jest najlepszy, niezrównany itd. W ten sposób jednają sobie nabywców.

Inne znów przedsiębiorstwa przemysłowe, których nie stać na tak kosztowną reklamę, albo dla których ona nie przedstawia tak istotnego znaczenia ze względu na charakter swej wytwórczości, zabiegają o względy klienteli przez stałe podnoszenie jakości swych towarów, przez wprowadzanie nowych ulepszeń, efektownego opakowania, przez udogodnienia w warunkach sprzedaży itd.

Ulepszeń technicznych nie można zużytkować propagandowo na normalnej drodze, tj. w formie ogłoszeń. Tutaj trzeba raczej objaśnić zainteresowanych osobiście, na modelu maszyny np. pokazać działanie nowego urządzenia.

Rozumiemy więc, dlaczego na dorocznych Targach Poznańskich tak obficie reprezentowane są nowe wzory towarów. Na tym terenie bowiem rozgrywa się — lepiej niż gdzieindziej — walka o klientelę.

Różne.

Honorowy Prezes Centr. Związku Przem. Mydlarskiego.

Centralny Związek Przemysłu Mydlarskiego w Polsce z siedzibą w Warszawie powziął ostatnio jednomyślną uchwałę, mocą której mianował swego kilkuletniego prezesa Rady, p. Franciszka Maciejewskiego, prezesa Związku Fabrykantów w Poznaniu, Honorowym Prezesem swego Związku, w uznaniu zasług położonych dokoła rozwoju Centr. Związku.

Jubileusz p. Winc. Paetza.

Jednym z doskonale postawionych tutejszych przedsiębiorstw przemysłu spożywczego jest fabryka p. Wincentego Paetza, od szeregu lat członka Związku Fabrykantów w Poznaniu.

Praca tego przedsiębiorstwa może być uznaną za prawdziwie wzorową i pionierską, szczególnie w zakresie uszlachetniania i standaryzacji produktu, jak również w dziedzinie uzyskiwania, nawet najdalszych, zagranicznych rynków zbytu.

To też dziś, kiedy twórca i kierownik tej placówki, p. Wincenty Paetz, obchodzi jubileusz 25-lecia pracy w swym zawodzie, spotykają go słuszne wyrazy uznania i towarzyszą mu życzenia dalszego rozwoju prowadzonej pracy.

Związek Fabrykantów z okazji jubileuszu przyznał p. Wincentemu Paetzowi Dyplom Uznania.

Z Izby Przemysłowo-Handlowej w Poznaniu.

Plenarne Zebranie Izby Przemysłowo-Handlowej w Poznaniu odbędzie się w środę dnia 20 kwietnia br. o godzinie 10,45.

ZWIJKI WIELOWATKI
OZONÓWKI
STERYLIZOWANE OZONEM
ŻAR
SP. AKC.
NOWY TOMYŚL

PASTA DO ZĘBÓW
ODONTO

WYTWORNA PANI i Pan
NOSZĄ BIELIZNĘ Z FIRMY
J. Schubert
FABRYKA BIELIZNY i DOM PŁÓCIEŃ
NOWA 10

Redakcja i Administracja: Rzeczypospolitej 1. — Czcionkami Drukarni Wydawniczej Fr. Krajna, Spółka z o. o., Poznań, ul. Strzałowa 2 a.
Redaktor odpowiedzialny: Dyrektor Franciszek Łyczywek.